

Miroslav Vepřek, Modlitba sv. Řehoře a Modlitba vyznání hříšů v csl. a lat. tradici (Habilitační práce UP v Olomouci 2012, 217 stran)

Hodnotitelský posudek vypracoval Václav Konzal z oddělení paleoslovenistiky a byzantologie Slovanského ústavu AV ČR v Praze

Hned zkraje budiž konstatováno: Předložená monografie je znamenitá, kandidát v ní osvědčuje obě potřebné vlastnosti docenta – schopnost vědecké práce i schopnost pedagogickou, je „doctus“ i „docens“. Sedmiletou heuristickou, analytickou i syntetickou a nakonec i ediční robotu vtělil do esteticky vyvedené publikace zasluhující uznání.

Je posuzovatelovým zvykem přistupovat k práci odzadu, tj. od seznamu použité literatury: více než veletucet titulů domácí i zahraniční produkce prozrazuje nejen jazykovou vybavenost autora práce, ale především šíři a hloubku jeho badatelského záměru (se zájmem jsem se v řadě případů poučil o neznámém) – neshledávám žádné lakuny, jež by bylo třeba vyplnit. Na uvedených autocitacích je dobře patrné, jak se M. Vepřek dílčími studii postupně propracovával během sedmi let k výsledné zralé práci.

Své dílo rozčlenil autor do osmi různě rozsáhlých kapitol (rozsah kolísá od několika stran do jejich desítek), v nichž postupuje od informace a stručného věcného rozboru souboru textů, mezi něž patří oba modlitební texty z titulu habilitační práce, k detailní analýze Modlitby sv. Řehoře a Modlitby vyznání hříšů po seznámení s církevněslovenskou, latinskou i staročeskou verzí těchto textů je rozebírá textologicky a zvláště podrobně jazykově (morfologie, syntax, lexikum), pak hodnotí překladatelskou techniku a práci dovádí nejprve k dokonalé prvoedici paralelních latinských a csl. textů s připojeným indexem verborum (nejrozsáhlejší kapitola práce by zasluhovala separátní edici!) a posléze k závažnému pokusu o celkově zhodnocení v kulturním kontextu středověkého písemnictví (staroslověnského i latinského). A závěry? Finis coronat opus: přehledné shrnutí badatelských výsledků je díky autorově docentské přirozenosti zároveň návodem studentům, jak se připravit ke zkouškám ze staroslověnské kapitoly českých kulturních dějin.

Perfekcionistický dojem z práce přirozeně dotváří z jedné strany množství poznámek pod čarou (169 průběžně citovaných v textu autorských analýz, naopak po jednotlivých stranách uváděných v ediční části práce, další pak kontinuálně pod čísly 170-197 v 8. kapitole), z druhé strany nezbytné seznamy v závěru (použitá literatura a zkratky – v bibliografii by bylo záhodno vyčistit některé drobné překlepy). Estetický dojem z práce dotváří také soubor barevných příloh v samém závěru práce. Bohužel se autorovi nemohlo podařit připojit k latinským reprodukcím také jediný pramen církevněslovenský z Jaroslavského modlitebníku, příčina je ovšem mimo možnost autora – po živelní katastrofě v jaroslavském muzeu jsou zachráněné knižní poklady uloženy v nepřístupných obalech.

Závěr: Habilitační práce M. Vepřeka splňuje nejpřísnější požadavky jak vědeckým obsahem a postupem, tak pedagogickou jasností a utřídností. Doporučuji!

V Praze, 12. dubna 2012.

Václav Konzal
V Zápolí 33/1255
141 00 Praha 4